

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΝΑΥΤΙΚΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ

Ο ΕΛΛΗΝ ΛΟΥ ΕΣΩΣΣΕ ΤΟΝ ΤΣΑΡΟ

Τὸ βασιλικὸ καράβι ποὺ κινδυνεύει. Νικόλαος Α' καὶ Παπαχρήστος. 'Ο Τσάρος ὑπὲ περιορισμὸν στὶς καμπίνες του. 'Ο «κακὸς Πατάξ» καὶ ἡ δύναμις τῆς θελήσεως του. Παπαχρήστος καὶ Καποδίστρις. "Ενας τυχερὸς ἀνθρώπος. 'Ο συγκινητικὸς θάνατος τοῦ Παπαχρήστου.

'Ο Αὐτοκράτωρ εἶται Ρωσίας Νικόλαος Α' ήταν ἔνας ἄπο τοὺς θερμοτέρους φιλέλληνες ἡμεονες. 'Οχι μόνο δὲν δυσαρεστήθηκε για τὸ χόλο τοῦ ἐπαυξάνεις ὁ Ρωσικὸς Στόλος στὴν ναυμαχία τοῦ Ναυαρίνου, ἀλλὰ καὶ ἐπήνεις τὸ ναυάγιο 'Ερμένην. Στὰ 1828 ἐκρύψθη ὁ πόλεμος τῆς Ρωσίας ἐναντίον τῆς Τουρκίας, που ἐτελείωσε μὲ τὸ θριαμβὸ τῶν Ρωσικῶν δπλῶν. Κατὰ τὴν διαμερίαν τοῦ πολέμου αὐτοῦ συνέβη τὸ ἀκόλουθο περίεργο ἐπεισόδιο :

Κατὰ τὸ φθινόπωρο τοῦ 1828 ὁ Ρωσικὸς στρατὸς εἶχε καταλαβεῖ τὴν Βάρδα, πολὺς ἀνήλικους τοτε στὴν Τουρκία. 'Ο Αὐτοκράτωρ Νικόλαος ὁ ὄποιος ουνώδευε τὸ στρατὸ τῆς καταληφεως, ἐμῆτης σ' ἓνα πλοῖο για νὰ παρ στὴν 'Οδησσό. 'Άλλο το ταξεδίι αὐτὸ στάθηκε κακοτυχο. Φυσηρὴ τρικυμία, συνοδευτικοὶ ἄλλοι παράτατοι χιονὶ κατελαμβάνει τὸ πλοῖο. Τὸ χειρότερο ὅμως ἦταν ὅτι ἡ παρούσια τοῦ Αὐτοκράτορος, ὁ ὄποιος ἀνακατευταντες στὴν κυβερνητικοὶ τοῦ πλοιου καὶ ἔδινε διαταγές, παρέλας ὅλες τις προστιθεντες τοῦ πλωπού, σταγόνη για ναντῶν. Κανεὶς δὲν τολμούσε νὰ ὑποδειχτει στὸν Τσαρο ὅτι ἡ διαταγές την δὲν ἤταν κατάληξες για τὴν περίστασι.

'Ετοι τὸ πλοῖο παραδόθη-ε στὴν διάκρισι τῶν ἔξαρχων μενων κυμάτων, κανεὶς δὲν ἤσερε ποὺ βρισκούντεν καὶ ποὺ πηγαίνε, δταν ἔξαρχα παρθητησαν μὲ φύκη ὅτι τὰ κύματα εἶχαν σπρώξει τὸ καράβι ὅχι μαργανὸ ἀπὸ τὸ μπονγάκι τοῦ Βοσπόρου! Τότε βρεθῆκαν μπροστὰ σὲ τούμερο δύλημα : Τὸ πλοῖο ποὺ ἔφερε τὸν Αὐτοκράτορα, ὃ ἦταν ἔπειτα σὲ λίγο ἀπὸν στοὺς βράχους τῆς ἄγριας ἐκείνης ἀκτῆς καὶ θά τοποτεύτηντεν, ἡ θα ἡ ταν ἀναγκασμοὶ νὰ ζητησούν σωτηρία μπαντοντες μέσα στὸ Βόσπορο, σὲ Τουρκικὸ λιμάνι, ἀλλὰ τοιτε δ τὸ Τσάρος θα γινοτανε αἰχμάλωτος τῶν Τούρκων μὲ τοὺς ὄποιους ἤταν σὲ ἐμπόλεμη καταίστασι !

'Ο Αὐτοκράτορος Νικόλαος, ὁ οὗτος κάθετος στὴν ιστορικὰς, ἔγινε σ' ἓνα κομικά καράβι τὶς τελευταῖς τοῦ θελήσεις — σχετικὲς μὲ τὴ διαδοχὴ τοῦ Θρόνου— καὶ πορέ δωσε τὸ ἔγγυαρο τοῦτο σ' ἓνα ὑπαστοτῆ τοι, για νὰ τὸ φέρῃ στ' 'Ανακτόρα ἡ τὴν τὸν Βοσπόρο νὰ οισθῇ. 'Επειτα, διέτε τὸν πλοιαρχὸ μὲ μῆτρα στὸν Βοσπόρο καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἀν εκνδύνενταν νὰ αἰχμαλωτισθοῦν, ν' ἀνατάξῃ τὸ πλοῖο στὸν αέρα.

Τὴ στιγμὴ ἐπεινὴ τῆς ἀπελπισίας, ἔνας ἀπὸ τοὺς κατετείους ἀξιωματικοὺς τὸν πλοιευ, 'Ελλην τὸ γένος, δονομαζόμενος Δημητριος Ηλιακορητος, παρουσιάστηκε μὲ τόλμη μπροστὰ στὸν Αὐτοκράτορα καὶ τοῦ είπε :

— Μεγαλειότατε, ἀναλαμβάνω ἐγὼ νὰ κατορθώσω καὶ τὸ καράβι νὰ μὴ χτυπήσῃ στοὺς βράχους, καὶ στὸ Βοσπόρο νὰ μὴν ἀναγκαστῇ νὰ ζητησῃ καταφύγιο, ἀλλὰ μὲ μᾶς συμφωνία.

— Λέγε γηγορα τὴ συμφωνία σου! διέταξε ὁ Αὐτοκράτωρ ἐκ νευριτημένος.

— 'Η 'Υμετέρα Μεγαλειότης νὰ εὑδοησῃ νὰ διατάξῃ νὰ παραδῷ σὲ μένα ἡ κυβερνητικὸ τοῦ πλοίου ὡς ποὺ νὰ φτάσουν στὸν πρῶτο Ρωσικὸ λιμένα! ' Αταπό νὰ τὸ κυβερνήσω μόνος ἐγὼ!

'Ο Τσάρος, ἀν καὶ τὸν ἐπείραξαν οἱ τρόποι αὐτοῖς, τοῦ ἀξιωματικοῦ ἀναγκασθῆκε νὰ υποχωρήσῃ, γιατὶ ἔβλεπε τὸν κινδύνον. Τοῦ ἀνέθεσε λοιπὸν τὴν πλοιαρχία καὶ ὁ Παπαχρήστος ἐφώναξε ἐπιτακτικῶς :

— 'Απαιτῶ νὰ κατεβῇ ὁ Μεγαλειότης Σας μὲ δῆλη τὴ συνοδεία της στὶς καμπίνες της, ἀπὸ τὶς ὄποιες να μὴ βγῆ κανεὶς μέχρι νεωτέρας διαταγῆς!

'Ο Αὐτοκράτωρ δὲν ἐννοοῦσε νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὴ διαταγὴ αὐτοῦ, καὶ δ τολμηρὸς 'Ελλην ναυτικὸς ἀναγκασθῆκε νὰ προσθέτῃ :

— Μεγαλειότατε, κατὰ διαταγὴ τοῦ Αὐτοκράτορος είμαι κυβερνήτης τοῦ πλοίου, καὶ σύμφωνα μὲ τοὺς κανονισμοὺς αὶ διαταγαὶ τοῦ κυβερνήτου ἔτελονται ἀμέσως καὶ χωρὶς καμμιὰ ἀντίστροφη!

'Η εἰλικρίνεια καὶ ἡ τόλμη αὐτῆς ἔξπληξεν τὸν Ιπποτικὸν Αὐτο-

κράτορα, ὁ δῆλος ἔκαιρετης οιρατικὴ τὸν πλοίαρχο καὶ κατέβηκε στὶς καμπίνες μὲ τὴν ἀκολουθία του.

Τότε ἀρχισε πάλι τιτανικὴ ἐναντίον τῶν στοιχείων τῆς φύσεως. 'Αξιωματικοὶ τοῦ πλοίου καὶ ναυτις, παίρνοντες θάρρος ἀπὸ τὴν πελοπόντην καὶ τὴν ἀταραξία τοῦ Παπαχρήστου, ἔκαναν ἀλληληνά θαυματα στοὺς κειμισμοὺς τοῦ καριβιοῦ, σημφωνα μὲ τὰ προσταγματα ποὺ τοὺς ἔδινε ὅ νέος τοὺς κυβερνήτης... Καὶ ηταίρα απὸ κατερικοὶς ἀγόνες ἀρέστον ὧδην δ Παπαχρήστος κατωρθωσε ν' ἀποκαρδύνῃ τὸ αὐτοκρατορικὸ σκάφος ἀπὸ τὴν ἡσιά καὶ καὶ τὸν δῶση μάτια σταθερὴ ὥπωδηποτε διεύθυνοι, δηλαδὴ να κανονίσῃ τὴ λεγομένη 'γραμμή πλεύσεως'.

Η τρικυμία ἐμάνικε δῆλη τὴ νύχτα. Τὴν ἀλλη μέρα τὸ κακὸ μετράστηκε λιγο.

Ο Τσάρος στενοχωρημένος κάτω στὶς καμπίνες, ἔστειλε τὸν ὑπαστιατὴ του Μαρκιάνων νὰ ζητησῃ τὴν ἀδεια ἀπὸ τὸν καρό Παπαχρήστου, πάντας ὅπως ὄνομαζε τὸν Παπαχρήστον ν' ἀνεβῇ στο κατάστρωμα. 'Άλλη ὁ νεος πλοίωντος στον θάρρος την τολμηρὴ συμπεριφύγη του καὶ τὸν ἐκαλεσε ν' μετέβη στο κατάστρωμα.

— Οταν ἔρθη η κατάλληλη ὥρα, ἐγὼ δὲν προσκαλέσω τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα στὸ κατάστρωμα. Τὴ δεύτερη μέρα τὸ πλοῖο λοξοδρομοῦσε μὲ μαλακώτερο ἀνεμο. Τὸν κίνδυνος είχε πιὰ δριστικῶς περασε. Τότε μόνο δ Παπαχρήστος, ἀφίνοντας για λίγη ὥρα τὴ γέννημα, κατέβηκε κοντὰ στὸν Αὐτοκράτορο, τοῦ ἔξητησε συγνόμη για τὴν τολμηρὴ συμπεριφύγη του καὶ τὸν ἐκαλεσε ν' μετέβη στο κατάστρωμα.

— Δὲν ὑπαρξε πιὰ κινδύνος. Μεγαλειότητες τοῦ είπε. Ταξιδεύοντες στὶς φωσικὲς ἀκτές!

Ο Νικόλαος Α' ἐξέφρασε τὴν ενδερέσκεια του καὶ κατὰ τὸ Ρωσικὸ θύμο, τὸν ἀγύρωλαιασ καὶ τὸν ἔφιλρος στὰ μάγοντα. Μὲ τὴν ἔδια χρόα καὶ κατὰ τὸ δίδιο ἔθιμο, δ Ελλην ναυτικοὶ ἐφίλησε τὸν ἀφιερωμένο τὸν Βοσπόρο μέρος τοῦ Τσάρου καὶ αἴτησε τὸν παραχρήστον να συγκινηθείνος. 'Επειτα, ἀνέβηκαν καὶ οἱ δύο στο κατάστρωμα.

Τὴν ἀλλη μέρα, κατὰ τὰ κυραματα, φάνηκε τὸ φάσος τῆς 'Οδησσοῦ, καὶ τότε πιὰ ἡ χαρά τοῦ Τσάρου ήταν ἀπάρτητη. 'Αγκάλιασε για δεύτερη φορά τὸν Παπαχρήστο καὶ τὸν δώματε σωτῆμα είσαντον καὶ όπου τοῦ πλοίου.

— 'Υστερε' ἀπὸ λίγες δῆρες τὸ πλοῖο ἔρριψε ἀγκυρα στὸ λιμάνι τῆς 'Οδησσοῦ, ὅπου δ Ἀντικράτωρος :

— 'Εσδω θὰ βγῃ μὲ τὴν ἀκολουθία μον για νὰ παῖδε στὴν Πετρούπολη. Θά μὲ συνιδέστησε καὶ σεῖς ως ἡσαπτητη, μον!

— Οταν ἔρθη οιαν στὴν πρωτεύουσαν δ Παπαχρήστος διωρίσθη κυβερνήτης την τὴν πρωτεύουσαν τὸν Παπαχρήστος διωρίσθη την τὴν Ναυτικὴ 'Ιστορία της Ρωσίας.

— Απὸ τὴν ἡμέρα ἐκ-ίνην δ Ελλην πλοιάρχος ἐπῆρες ἐξαιρετικὴ θέση στὸ Ρωσικὸ Ναυτικό. Οι προβατοιοι του σὲ ἀνταρεσες της γρήγορος καὶ τὰς τραχιαὶς της ήταν Ναύαρχος. 'Ο Τίναρος τὸν ἔβλεπε σηκνά καὶ ἀκούγει μὲ προσοχὴ τὶς γνώμες του, δχι μόνο για ζητηματα τοῦ Πολεμού Ναυτικοῦ ἀλλὰ καὶ για γενικώτερα. 'Ηταν δ ἀνθρωπος της ἐμπιστοσύνης του.

Ο θάνατος τοῦ Παπαχρήστου ὑπῆρξε δραματικὸς καὶ συνέβη κατὰ τὸ 1855, στὴ 6 'Ιανουαρίου. Τὸ βράδυ ἐλείνο δ Ρωσοσέλλην ναυαρχοὶς πορευεῖθη σ' ἑνα επίστημο χορδ πον δόθηκε στα κειμενια 'Ανακτόρα. 'Ηταν ιδίων καὶ κοινωνίας μὲ τὸν θάνατον Τσάρο. 'Εξαφνα, ἐντελῶς ἀποτόμως, δ Παπαχρήστος ἔνοισθε μὰ μικρὴ ἀδιάθεσα. 'Απεγκατετησε τὸν Τσάρο καὶ κατέβανε τὴν κεντρικὴ σκάλα τῶν 'Ανακτόρων, δαν ἔξαφνα οι φιοροι είδαν τὸ Ναυάρχο να φέρουν τὸ χέρι στὴν καρδια, καὶ νό πέριη.

Οι φρουροὶ ἀνέβασαν τὸν Παπαχρήστον ἐπανω 'Ο Νικόλαος συγκινημένος διέταξε νὰ τὸν μεταφέρουν στη δωμάτια του. 'Έκει δ Παπαχρήστος ἐξεψήγησε στὴν ἀγκαλια τοῦ Τσάρου.

